

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 22/02-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. augusta 2002 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Juraja Babjaka a Eduarda Bárányu prerokoval sťažnosť J. Š., bytom K., zastúpeného komerčným právnikom JUDr. J. F., K., ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Okresným súdom v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 605/91, a takto

r o z h o d o l :

Právo J. Š. na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Okresným súdom v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 605/91 porušené bolo.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. februára 2002 doručená sťažnosť J. Š., bytom K. (ďalej len „navrhovateľ“), zastúpeného komerčným právnikom JUDr. J. F., K., ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

Okresným súdom v Trenčíne (ďalej len „okresný súd“ alebo „účastník“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 605/91.

Navrhovateľ tvrdí, že i keď v konaní vystupuje ako žalovaný, má záujem, aby vec bola právoplatne rozhodnutá, a tým bol odstránený stav právnej neistoty, v ktorom sa nachádza. Tvrdí, že vo veci v podstate nebolo konané od uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 17 Co 66/96 z 28. augusta 1996.

Ústavný súd 7. marca 2002 prijal sťažnosť navrhovateľa na ďalšie konanie uznesením č. k. III. ÚS 22/02-8.

Ústavný súd je viazaný návrhom, a preto skúmal iba to, či došlo ku zbytočným prietahom v konaní okresného súdu. Nezaoberal sa otázkou, či sa zbytočné prietahy vyskytli aj v konaní odvolacieho súdu.

Ústavný súd neskúmal, či v konaní okresného súdu došlo k prietahom pred 17. marcom 1993, keď vznikol ústavný súd. Zohľadnil však celkovú dobu konania vrátane doby pred jeho vznikom.

Na výzvu ústavného súdu navrhovateľ aj účastník súhlasili s upustením od ústneho pojednávania. Ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, lebo vzhľadom na charakter veci, kde je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predsedníčka okresného súdu sa na výzvu ústavného súdu vyjadrila k sťažnosti podaním doručeným ústavnému súdu 25. marca 2002. Uviedla v ňom stručný prehľad konania vedeného pod sp. zn. 10 C 605/91, ktorého dĺžku odôvodnila skutkovou a právnou zložitou veci, správaním účastníkov, a to zvlášť navrhovateľa, ako aj nedostatočným

personálnym stavom sudcov na okresnom súde v rokoch 1997 – 2000, čo viedlo ku stavu, že na jedného sudcu pripadlo viac ako 1000 nerozhodnutých vecí.

Ústavný súd na základe spisu okresného súdu sp. zn. 10 C 605/91 zistil skutkový stav a následne dospel k ďalej uvedeným právnym záverom.

K zbytočným priet'ahom v konaní došlo nečinnosťou súdu od 12. novembra 1996 do 23. januára 1998 (14 mesiacov) a od 22. januára 1999 do 3. mája 2000 (15 mesiacov).

V konaní teda došlo k zbytočným priet'ahom, ktoré zapríčinil okresný súd, trvajúcim najmenej 29 mesiacov. Dobu od 16. júna 1994 do 26. apríla 1995, keď znalec vypracúval znalecký posudok, síce treba považovať za neprimerane dlhú, ale súd počas nej robil iné úkony, a preto ju ústavný súd nepovažuje za zbytočný priet'ah v konaní.

Okrem uvedených dôb konal okresný súd plynule a jeho úkony nemožno označiť za také, od vykonania ktorých nebolo možné očakávať, že prispajú k rozhodnutiu.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu pri hodnotení, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a teda k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd zohľadňuje najmä tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, správanie účastníka súdneho konania a postup súdu napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 70/98.

Skutkovou a právnou zložitosťou veci nemožno odôvodniť mnohomesačnú nečinnosť súdu, zvlášť keď po nej nasledujú jednoduché úkony nevyžadujúce zvláštnu prípravu. K celkovej dĺžke konania prispel v nezanedbateľnej miere aj navrhovateľ, ale uvedenú nečinnosť okresného súdu trvajúcu 29 mesiacov treba pričítať len účastníkovi. Preťaženosť sudcov nie je možné zohľadniť ako dôvod ospravedlňujúci voči občanovi ináč zbytočné priet'ahy v konaní o jeho veci.

V súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd platí, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť

súdne konanie, nezbavuje štát zodpovednosti za prieťahy v súdnom konaní (z nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 40/97). Námietka nedostatočného počtu sudcov rovnako ako námietka veľkého množstva nevybavených a nerozhodnutých vecí nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. augusta 2002